

Til Klima, Energi og Forsyningsministeriet

Mailadresse: klimafremskrivning@kefm.dk.

Vedr. J nr. 2023 - 6161

Høring af sektorforudsætningsnotater til Klimastatus- og fremskrivning 2024

Tak for muligheden for at kommentere "Klimastatus- og fremskrivning 2024". Generelt føler vi fremskrivningen er kommet tættere på virkeligheden, når vi sammenligner kvaliteten af data fra første Klimastatus- og Fremskrivning 2022 og til den nuværende.

Kapitel 1: Landbrugsprocesser

Antal husdyr Figur 1.1 og 1.2 viser den forventede udvikling i antallet af husdyr frem mod 2035, som er baseret på Landbrugsfremskrivningen 2024 (Jensen, 2024), der er forbedret, men fortsat overestimerer antallet af husdyr.

Mælke- og kvægproduktion

Ifølge Landbrugsfremskrivningen 2024 forventes antallet af malkekøer at falde væsentligt frem mod 2035 svarende til et samlet fald på 11 pct. sammenholdt med 2022, som bl.a. skyldes en stigning i mælkeydelsen pr. ko, som medfører, at en svagt stigende samlet mælkeproduktion kan leveres af færre køer.

Da antallet af øvrige kvæg er knyttet til malkekvægproduktionen, vil faldet i malkekvæg ligeledes blive afspejlet i et fald i antallet af øvrige kvæg.

Umiddelbart ligger fremskrivningen i KF24 ikke helt ved siden af Danske Mælkeproducenters fremskrivning for 2025 og 2030. LDM's fremskrivninger har generelt været tæt på de efterfølgende udviklinger. Udviklingen fra 2030-2035 er meget usikker pga. lov om hold af kvæg, eventuelle dispensationer og prisudvikling: 2025: 539.000; 2030: 514.000; 2035: 450.000-500.000.

Svineproduktionen

Den samlede produktion af grise i Danmark vil fortsat være faldende i de nærmeste år, hvilket bl.a. skyldes reducerede afsætningsmuligheder af dansk svinekød, da produktionsomkostningerne i Danmark er høje i forhold til verdensmarkedet.

Produktionen forventes fortsat at falde i 2024. Hans Aarestrup, dir. Danbred avl og opformering, tror nærmere på et yderligere fald i 2024 på 10 – 20% i forhold til produktionen i 2023 og så en stabilisering, når prisrelationen til Tyskland normaliseres på smågriseområdet. At soantallet vil falde lidt i takt med produktivetsstigningen, så antallet af smågrise er konstant, kan Hans Aarestrup godt følge.

Gødningshåndtering

Mængden af gødning, der skal håndteres som følge af husdyrproduktionen, afhænger i sagens natur bl.a. af udviklingen i antallet af dyr, som allerede kommenteret.

Udledningerne fra gødningshåndteringen afhænger derudover bl.a. af brugen af miljøteknologier i staldene og omfanget af biogasning af gylle mv.

Øget brug af miljøteknologier reducerer udledningerne fra bl.a. gødningshåndtering, ligesom bioforgasning af gylle, udledningerne af metan og lattergas fra gødningshåndtering grundet en kortere opholdstid i stalden og på lager, og fordi det organiske indhold i gyllen omsættes til energi. Det vurderes på baggrund af de seneste undersøgelser, at metanlækager fra biogasanlægene er reduceret og i en undersøgelse af DTU Sustain i foråret 2023, blev kåret som duks med et tab på 1,9 procent.

Der er ligeledes usikkerhed forbundet med diverse forudsætninger om staldtyper, miljøteknologier, gyllehåndtering mv. DCE vurderer, at der er en samlet usikkerhed på ca. 50 pct. for den nationale historiske opgørelse af drivhusgasser fra landbrugssektoren ekskl. LULUCF sektoren.

Som omtalt arbejdes der på en ændret model for metanudledning fra flydende gødning, hvor der i den nye model bl.a. tages udgangspunkt i gødningens opholdstid i den enkelte staldtype. Bæredygtigt landbrug foreslår, at der til 2024 anvendes en tilnærmet model til denne ændring, hvor der bl.a. laves en bedst mulig opgørelse af de mængder husdyrgødning, der sendes til biogas, baseret på seneste opgørelser fra "Dansk Biogas", så mængderne bliver opdateret.

Lattergas

For de udledningskilder, hvor der ikke er nationale data, bruges standardemissionsfaktorer (Tier 1 metode). Standardemissionsfaktorerne er behæftet med relativ høj usikkerhed, fx vurderes usikkerheden på emissionsfaktoren for lattergasudledning fra kvælstoftilførsel på marken at være ca. 300 pct. for handelsgødning (IPCC, 2006), mens usikkerheden i fremskrivningen må betragtes som betydeligt højere, da en række variable vanskeligt kan forudsiges. Bæredygtigt Landbrug anbefaler, at man anvender differentierede emissionsfaktorer for lattergas ved udbringning af handelsgødning og husdyrgødning, som fremgår af <https://doi.org/10.1016/j.agee.2023.108718>.

LULUCF

Den seneste emissionsopgørelse for 1990-2021 er baseret på Tekstur2014-kortet. Implementering af Tørv2022 vil medføre betydelige ændringer i den historiske opgørelse og fremskrivning af perioden frem mod 2035.

På baggrund af undersøgelserne under projektet "Tørv 2022" og omtalt i "Notat om emissionsestimater for organiske jorder historisk (1990-2022) og i fremskrivningen (2023-2040)" er der 1975-2010 en mindre korrektion for arealerne med organiske landbrugsjorde i forhold til den nuværende opgørelse. Men for årene efter 2010 samt den forventede emission fremadrettet, som rapporteres i Klimafremskrivningen (KF), er der væsentlige ændringer som følge af det nye organiske jordbundskort. Det er væsentligt for et retvisende billede, at de nye lavbundsarealer medtages i KF2024, selv om der senere kan komme en korrektion for udledningerne.

<https://dce.au.dk/aktuelt/nyheder/nyhed/artikel/udslip-af-drivhusgasser-fra-organiske-jorder-mindre-end-hidtil-forventet>

Med venlig hilsen

Jens Lund Pedersen

Cand.agro.

Gl. Tårupvej 48

7000 Fredericia

Mobil: +45 2117 6067

E-mail: jlped@blb.dk